

HÅNDBOK

for tillitsvalgte i Velferdstinget i Oslo

2011

**Håndbok for tillitsvalgt
i Velferdstinget i Oslo**
utgitt av: Velferdstinget i Oslo

Utgitt 2010
Tekstforfatter:
Håvard Vederhus
Bidrag hentet fra Håndboken til Studentparlamentet i Oslo

Forord

Velkommen som tillitsvalgt i Velferdstinget i Oslo. Velferdstinget er det studentvalgte organet for velferdssaker for lærestedene som ut 2010 er tilknyttet Studentsamskipnaden i Oslo (SiO) og som fra 1. januar 2011 er tilknyttet den sammenslåtte samskipnaden bestående av SiO og Oslo- og Akershushøgskolenes studentsamskipnad (OAS). Det nye navnet på samskipnaden blir Studentsamskipnaden i Oslo og Akerhus (SiO).

Det er en spennende tid for Velferdstinget. Sammenslåingen av de to store samskipnadene har vært helt sentralt i arbeidet de siste årene og vil prege arbeidet i organisasjonen i årene fremover. Sammenslåingen og utvidelsen av Velferdstinget gjør også at alt som skjer ikke er helt som vanlig. Omorganiseringen medfører prosesser som ingen er godt kjent med fra før og mange saker må håndteres løpende.

Likevel er og vil Velferdstinget fortsatt være det politiske studentstyringsorganet som skal legge de overordnede føringene for hva slags velferdstilbud studentene skal ha og hvordan det skal organiseres. Dette er Velferdstingets hovedoppgave og er ikke nødvendigvis så avhengig av den formelle organiseringen av en ny samskipnad. Det avgjørende er at studentstyringsprinsippet videreføres, nemlig at Velferdstinget velger flertallet av personene i samskipnadsstyret og dermed styrer Norges største studentsamskipnad.

Det er viktig at de tillitsvalgte i Velferdstinget har høy kompetanse på de områdene det til en hver tid jobbes med. Arbeidsutvalget vil legge til rette for kompetanseheving hos alle tillitsvalgte og at mest mulig informasjon og nødvendige utredninger foreligger før beslutninger blir tatt. Samtidig er Velferdstinget et politisk organ hvor medlemmene representerer studentene ved sine læresteder. Det vil ofte i siste instans være og skal være det avgjørende for de beslutningene som blir tatt.

Velferdstinget må i tiden fremover diskutere sin egen funksjon. Hvilke oppgaver skal for eksempel Velferdstinget utføre og hvilke oppgaver skal studentdemokratiene på hver institusjon ha ansvaret for? Mange oppgaver kan sikkert også løses i fellesskap. Gjennom de ulike styringsdokumentene er det opp til Velferdstinget å ta debatten og gjøre vedtakene om hvordan Velferdstinget skal organiseres.

Denne håndboken skal være til hjelp for alle nye og tillitsvalgte for å få oversikt, men også mer detaljert kunnskap om ulike deler av Velferdstingets arbeid. Håndboken bærer preg av at vi er i overgangen til ny organisering av Velferdstinget og sammenslåingen av de to samskipnadene. Det er ikke til og unngå og gjør at håndboken vil skrives underveis i debattene og vedtakene i Velferdstinget i året som kommer.

Innholdsfortegnelse

Forord	3
Innholdsfortegnelse	4
1. Ny som tillitsvalgt?	5
2. Om det nye Velferdstinget	6
2.1. Historie	6
2.2. Formålet og oppgavene til Velferdstinget	6
2.3. Sammensetning.....	7
2.4. Organisering	8
2.5. Særskilt om forholdet til studentsamskipnaden.....	9
2.6. Særskilt om tildelinger til studentdemokratier, studentforeninger og studentmedier ...	10
2.7. Økonomi	11
3. Om studentsamskipnader	12
3.1. Formål.....	12
3.2. Organisering	12
3.3. Ledelse.....	13
3.4. Finansiering	15
4. Om den nye Studentsamskipnaden i Oslo og Akerhus (SiO)	17
4.1. Formål.....	17
4.2. Prosessen	17
4.3. Om SiO og OAS	18
4.4. Organisering og tilbud i ny studentsamskipnad	20
5. Ting å tenke på i møte.....	22
5.1. Kommunikasjon og saksfremstilling	22
5.2. Triks til egen saksfremstilling	22
6. X antall tips på veien.....	24
7. Oversikt over ord, begreper og forkortelser.....	26
7.1. Dokumenter og papirer	26
7.2. Ord og begreper	26
7.3. Forkortelser.....	28

1. Ny som tillitsvalgt?

Først og fremst vil vi få ønske deg hjertelig velkommen. Takk for at du velger å bruke en del av din tid til å jobbe for at studentene i Oslo skal få et best mulig velferdstilbud.

Det kan være mange grunner til hvorfor man velger å engasjere seg. Motivasjonen kan komme av et brennende ønske om å gjøre sine medstudenters stemmer hørt, en forferdelig situasjon på skolen, følelsen av urettferdighet eller noe helt annet. Du er valgt inn for å tale studentenes sak og er tillitsvalgt av studenter som har tro på at du kan gjøre en god jobb for dem. Dette forplikter, men det kommer også med muligheter til å skape forandringer, styrke studenters rettigheter og få gjennomslag for det du kjemper for.

Å være ny i Velferdstinget kan nok virke overveldende noen ganger. Som i alle andre organisasjoner, og i politikken generelt, har man sin måte å gjøre ting på, og en god del mennesker som fremstår som allvitende. Disse allvitende menneskene har gjerne holdt på med studentpolitikk lenge, har sannsynligvis flere verv enn man kan telle på en hånd, og har antageligvis (bestemte) oppfatninger om hvordan ting skal organiseres. Vi har fått mange tilbakemeldinger om at disse ”pampene” kan være vanskelige å debattere med, og at mange av systemene er totalt uforståelige. La ikke dette stoppe deg! Husk at alle som er her har vært i den situasjonen du er i nå. Alle har vært nye og alle har vi lurt på hva i alle dager preferansevalg er, hva som var tegnet for replikk og hvordan vi skulle fylle ut skjemaet for endringsforslag. Derfor vil vi gjerne presisere at det alltid er rom for debatt og at vi mer en noe annet trenger de nye innspillene og de nye tankene. Når alt kommer til alt er verken de gamle traverne eller talerstolen så skummel som man skulle tro. Benytt deg av kunnskapen ”de gamle” sitter på og still dem spørsmål når det er noe du lurer på.

Vi håper du kommer til å like deg i Velferdstinget og gleder oss til å høre dine innspill!

2. Om det nye Velferdstinget

Fra 1. januar 2011 vil det være et nytt Velferdsting (VT) for alle læresteder tilknyttet den sammenslåtte samskipnaden, tidligere Studentsamskipnaden i Oslo (SiO) og Oslo- og Akershushøgskolenes studentsamskipnad (OAS). Det vil være 24 læresteder til sammen med neste 60 000 studenter.

Velferdstinget har tidligere bare omfattet lærestedene tilknyttet Studentsamskipnaden i Oslo. Sett bort i fra noen organisatoriske endringer vil Velferdstinget i hovedsak fortsette som tidligere, bare med mange flere læresteder under paraplyen.

2.1. Historie

Velferdstinget ble opprettet av Studentparlamentet ved Universitetet i Oslo i 2004 på bakgrunn av UFO-, UFO-2-, og UFO-3- rapportene (Utvalg for Fremtidig Organisering). Hovedårsaken til opprettelsen av Velferdstinget var BI sin inntreden i SiO. Da måtte man finne en annen måte å organisere det på slik at alle lærestedene skulle få si sin mening inn mot samskipnaden. Det første Velferdstinget ble konstituert i desember 2004 med Inge Carlén som leder. Velferdstinget er en organisasjon som er i stadig utvikling noe som akkurat sammenslåingen er et veldig tydelig eksempel på.

2.2. Formålet og oppgavene til Velferdstinget

I følge vårt politiske grunndokument er prinsippet om lik rett til utdanning det overordnede og styrende målet for Velferdstingets politikk. Vi mener at utdanningssystemet skal være noe mer enn en forberedelse til arbeidslivet; det skal være et element i samfunns- og demokratibyggingen. Det er derfor sentralt at ulike økonomisk, sosial og kulturell bakgrunn ikke påvirker evnen og muligheten til å delta i utdanningen. Velferdstingets mål er en velferd som fjerner slike hindre.

I vedtektene til Velferdstinget står det følgende i kapittel 1:

Kapittel 1 Innledende bestemmelser

§ 1-1 Formål

Velferdstinget i Oslo er det overordnede studentpolitiske organet i velferdssaker for studentene tilsluttet Studentsamskipnaden i Oslo.

Velferdstinget ivaretar studentenes velferdspolitiske interesser overfor og gjennom Studentsamskipnaden i Oslo og de tilknyttede lærestedene.

Velferdstinget fremmer studentenes velferdspolitiske interesser lokalt, regionalt, nasjonalt og internasjonalt.

§ 1-2 Overordnede oppgaver

Velferdstinget er politisk styringsorgan overfor Studentsamskipnaden i Oslo og behandler herunder samskipnadens planer og budsjetter. Velferdstinget velger

studentrepresentanter i samskipnadens organer og velger herunder leder i Hovedstyret i samskipnaden etter innstilling fra Hovedstyret.

Velferdstinget bevilger etter søknad økonomisk støtte til de høyeste studentorganene og til studentforeninger og studentmedier ved lærestedene tilsluttet Studentsamskipnaden i Oslo.

Vedtektene vil gjennomgå visse formelle endringer i forhold til sammenslåingen, men innholdet vil i stor grad være det samme.

Velferdstinget er en interesseorganisasjon for studentene tilknyttet de 24 lærestedene som er med i den nye samskipnaden. Samtidig har man direkte myndighet overfor studentsamskipnaden fordi man velger studentrepresentantene i samskipnadsstyret som til sammen har flertall i styret. Hovedoppgaven blir derfor å legge premissene for utviklingen og driften av samskipnaden. Velferdstinget velger også representanter til andre styrer og verv i samskipnaden som i fremtiden vil være avhengig av hvordan den nye samskipnaden organiseres.

Gjennom semesteravgiften som går til samskipnadene tildeler Velferdstinget midler til studentorganer, studentforeninger og studentmedier ved lærestedene som er tilknyttet samskipnaden. Dette er beskrevet i et eget avsnitt i dette kapittelet. Utover oppgavene over er det opp til Velferdstinget selv å bestemme hva slags områder man skal jobbe med og hva man skal gjøre.

2.3. Sammensetning

Sammenstningen i Velferdstinget er regulert i vedtektene. Der står det at institusjonene med over 1500 studenter skal ha én representant i Velferdstinget per 1500. student. Det betyr at institusjonene får en representant hvis den har over 1500 studenter, to hvis den har over 3000 studenter osv. Fordi det skal stå 1500 studenter bak hver representant runder man nedover til nærmeste representant, ikke oppover.

For institusjonene med under 1500 studenter avholdes det en felles valgforsamling. Det totale antallet studenter ved disse institusjonene legges da til grunn og det beregnes hvor mange representanter de skal ha sammen etter reglene som for institusjonene med over 1500 studenter. Disse representantene velges på valgforsamlingen. I valgforsamlingen får institusjonene en representant per påbegynte 500. student. Det betyr at alle får en representant til valgforsamlingen, mens de som har over 500 studenter får to representanter og de over 1000 studenter får tre representanter.

I 2011 er det totalt 37 representanter i Velferdstinget. De er fordelt som følger:

Universitetet i Oslo:	17
Høgskolen i Oslo:	8
BI Oslo:	4
Høgskolen i Akershus:	2
Institusjoner med under 1500 studenter:	6

De seks representantene fra institusjonene med under 1500 studenter er i 2011 to fra Det teologiske Menighetsfakultetet, to fra Politihøgskolen og to fra Kunsthøgskolen i Oslo.

Valg av representanter

Valget av representanter foregår forskjellig ved de ulike institusjonene. Det høyeste studentorganet ved institusjonen avgjør hvordan valget skal skje. Ordningen ved Universitetet i Oslo skiller seg spesielt ut fordi man har et listesystem i Studentparlamentet ved UiO. Det betyr at ulike lister/fraksjoner som sitter i Studentparlamentet stiller med representanter til Velferdstinget.

Vararepresentanter

Det er samtidig ulike ordninger for vararepresentanter for de ulike institusjonene. På Universitetet i Oslo er det vararepresentanter for hver enkelt liste som er med blant de representantene UiO har i Velferdstinget. Det betyr at hvis én representant er borte fra Sosialdemokratene (en av fraksjonene på UiO) så stiller det ikke en vara fra Blå liste (en annen av fraksjonene på UiO).

På Høgskolen i Oslo velges det like mange vararepresentanter som representanter i prioritert rekkefølge. På BI i Oslo velges det en liste vararepresentanter som ikke er i prioritert rekkefølge. For hver representant fra institusjonene med under 1500 studenter er det to personlig vararepresentanter i prioritert rekkefølge som velges sammen med representanten på valgforsamlingen.

2.4. Organisering

Velferdstinget sitter for ett år av gangen fra 1. januar til 31. desember. Alle institusjonene velger sine representanter til Velferdstinget før en fastsatt dato i november hvert år. Det blir avholdt konstituerende møte for neste års Velferdsting før perioden begynner, som oftest i overgangen november/desember. Det er i utgangspunktet et annet Velferdsting som da fortsatt sitter frem til 31. desember, men det Velferdstinget som skal begynne fra nyttår må konstituere seg så det er operativt fra 1. januar.

Velferdstinget sin virksomhet og organer er regulert i Velferdstinget vedtekter og det tilhørende reglementet. Disse dokumentene er tilgjengelig på Velferdstingets hjemmesider, www.studentvelferd.no.

Arbeidsutvalget (AU)

Velferdstinget velger et arbeidsutvalg på konstituerende møte bestående av seks medlemmer. Av de seks medlemmene jobber tre av de på heltid og tre av de på deltid hele perioden. Arbeidsutvalget forbereder saker til Velferdstinget og følger opp saker som blir vedtatt. De har ansvaret for å fremme Velferdstingets vedtatte politikk og er forpliktet av de vedtakene som blir gjort.

Sammensetningen i arbeidsutvalget er fastsatt i vedtektene og er som følger:

- a) Leder
- b) Nestleder
- c) Informasjonsansvarlig
- d) Samfunnskontakt
- e) Samskipnadskontakt
- f) Profileringsansvarlig

Leder, nestleder og informasjonsansvarlig sitter på heltid, mens resten sitter på deltid tilsvarende 35% av full stilling. Lønn utbetales over Velferdstingets budsjett, vedtatt av Velferdstinget selv.

Fra 1. januar 2011 vil det også ansettes en egen organisasjonskonsulent som vil være fast ansatt i Velferdstinget. Dette er første gangen det vil være ansatte og ikke bare tillitsvalgte i Velferdstinget. Ansatte er ikke en del av arbeidsutvalget og det er leder som har instruksjonsmyndighet overfor ansatte.

Velferdstinget har kontorer på Villa Eika på Blindern, Universitetet i Oslo. Her kan alle som ønsker komme innom for å ta en prat eller hvis det er spørsmål om saker knyttet til Velferdstinget. Velkommen!

Kulturstyret

Velferdstinget velger et kulturstyre som skal stå for tildelinger av midler til mindre studentforeninger ved institusjonene. Dette er en ordning som har vært brukt i Velferdstinget frem til sammenslåingen, men det nye Velferdstinget må bestemme om denne ordningen skal videreføres. Det står mer om kulturstyret under punkt 6.

Kontrollkomiteen (KK)

Kontrollkomiteen kontrollerer at Velferdstinget og de tilhørende organer overholder vedtektene og andre bestemmelser som er vedtatt. Komiteen innstiller overfor Velferdstinget på godkjenning av valgprotokollene av Velferdstingets representanter og vararepresentanter. Komiteen tolker vedtektene og reglementet.

Øvrige komiteer

Velferdstinget velger selv om man ønsker å sette ned andre komiteer for å jobbe med politiske dokumenter eller andre saker.

Møtegjennomføring

Velferdstinget møtes vanligvis tre til fire ganger i halvåret. Møtene avholdes som oftest mellom 17.00 og 21.00 en fast dag i uken. Møtested varierer ut i fra hvor arbeidsutvalget finner det hensiktsmessig å ha møtene.

I starten av perioden, vanligvis i februar, avholdes det et Velferdstingsseminar på to dager med overnatting hvor Velferdstinget legger føringene for det kommende året.

2.5. Særskilt om forholdet til studentsamskipnaden

Velferdstinget velger studentrepresentantene til styret i samskipnadene som til sammen har flertall i styret. Denne ordningen står det mer om i de to neste kapitlene.

Studentstyrerepresentantene som er valgt rapporterer tilbake til Velferdstinget på hvert ordinære møte. Hvordan dialogen utover dette skal foregå er opp til Velferdstinget å bestemme, men det er vanligvis AU som står for den løpende kontaktene med styrerepresentantene.

Studentstyrerepresentantene som er valgt av Velferdstinget må forholde seg til Velferdstingets vedtak. De er ikke direkte bundet av vedtakene fordi styrevervene er individuelle forpliktelser som del av ansvaret et styre for en virksomhet. Likevel er det en sterk form for forpliktelse og systemet bygger på at styrerepresentantene tar med seg vedtakene fra Velferdstinget inn i

samskipnaden. Det er slik studentstyringen utøves. Velferdstinget kan velge å avsette styremedlemmer med 2/3 flertall, en rettighet som stadfester forpliktelsen for studentstyrerepresentantene.

2.6. Særskilt om tildelinger til studentdemokratier, studentforeninger og studentmedier

Som redegjort for under punkt to over så er en av oppgavene til Velferdstinget å fordele midler til studentdemokratier, studentforeninger og studentmedier. Det er en komplisert prosess som blir redegjort for i det følgende. *Hovedformålet med ordningen er at det skal være en politisk beslutning tatt av studentene om hvordan studentenes penger skal brukes.* Ordningen som til nå har vært brukt i Velferdstinget skal ikke nødvendigvis videreføres i det nye Velferdstinget. Det blir opp til det nye Velferdstinget å avgjøre om det er denne ordningen som skal videreføres eller om det skal etableres en ny ordning for tildelinger.

Alle studentene ved institusjonene tilknyttet samskipnaden betaler semesteravgift til samskipnaden. De innbetalte midlene går til å dekke ulike velferdstilbud til studentene, blant annet helse og idrett. Slik ordningen har vært i Velferdstinget fram til og med 2010 blir en del av inntektene fra semesteravgiften utbetalt videre fra samskipnaden til Velferdstinget. Størsteparten av denne viderebetalingen fra samskipnaden går så til tildelinger av økonomisk støtte til studentdemokratier, studentforeninger og studentmedier og en liten andel går til å dekke Velferdstingets eget budsjett.

For at Velferdstinget skal få overført midler fra samskipnadene og tildele dem er prosessen slik at Velferdstinget må søke samskipnaden om et samlet beløp man ønsker å tildele og hvordan beløpet skal fordeles. På bakgrunn av søknadene gjør styret i samskipnaden vedtak om hvor mye av semesteravgiften som skal overføres til Velferdstinget for tildelinger. Det betyr at tildelingsprosessen foregår i forkant av at man faktisk har fått midler fra semesteravgiften.

Arbeidsutvalget gjennomfører en søknadsprosess hvor det øverste studentdemokratiet ved hver institusjon, studentmedier etter visse kriterier og kulturstyret kan levere søknader om hvor mye midler de ønsker. Kriteriene for søknadene er vedtatt av Velferdstinget i et eget dokument i forkant. Søknadsprosessen skjer vanligvis tidlig på høsten hvert år. Kulturstyret er et eget organ valgt av Velferdstinget som fordeler midler til mindre studentforeninger ved de ulike institusjonene. Mindre studentforeninger søker derfor kulturstyret som har fått midler fra Velferdstinget, ikke direkte til Velferdstinget. Det er kun det øverste studentdemokratiet ved hver institusjon som søker direkte til Velferdstinget og så søker kulturstyret om en samlet pott som de tildeler til alle andre studentforeninger. Dette er for å unngå mange og små søknader til Velferdstinget, det hadde vært lite hensiktsmessig.

Når søknadene er kommet inn går arbeidsutvalget og kontrollkomiteen gjennom søknadene. Kontrollkomiteen innstiller på om søknadene kan behandles eller ikke, altså om de oppfyller kriteriene vedtatt av Velferdstinget. Arbeidsutvalget innstiller så på en samlet sum som man ønsker å søke studentsamskipnaden om, hvor mye penger som totalt overføres fra semesteravgiften til Velferdstinget for videre tildeling. Innenfor den samlede summen innstiller også Arbeidsutvalget på en fordeling, altså hvor mye som skal gå til hvert studentdemokrati, hvor mye som skal gå til hvert studentmedium og hvor mye som skal gå til kulturstyret. Velferdstinget behandler så saken, gjør de endringene man ønsker og vedtar endelig beløp man skal søke om og hvordan beløpet er tenkt fordelt. I 2009 søkte man om cirka 10,2 millioner av samskipnaden og fikk innvilget hele beløpet.

Semesteravgiften brukes også til å dekke medlemskontigentene til Norsk studentorganisasjon (NSO) for de institusjonene som er medlem der. NSO er den landsomfattende interesseorganisasjonen for studenter i Norge. Denne medlemskontigent blir regnet som en støtte til studentdemokratiene og derfor synliggjør Velferdstinget det i sin søknad som en del av den totale rammen. Dette blir ikke utbetalt til Velferdstinget for videre tildeling, men overført direkte fra samskipnaden til NSO. I 2010 var kontigenten 2 millioner av de cirka 10,4 millionene det ble søkt om.

Det kan komme situasjoner hvor man ikke får innvilget alt man søker samskipnaden om. Det er presidens for at Velferdstinget gjør vedtak om hva man gjør i en slik situasjon samtidig som man gjør vedtak om endelig søknadsbeløp og fordeling. Grunner til at det kan oppstå situasjoner der man ikke får midlene man søker om kan være at samskipnadens totale økonomi og bruk på ulike velferdstilbud ikke gir rom for å overføre et så stort beløp til Velferdstinget. Inntekten fra semesteravgiften skal jo brukes på mye, og Velferdstingets søknadsbeløp kan komme i konkurranse med for eksempel utgiftene til helsetjenesten.

2.7. Økonomi

Velferdstingets budsjett består i hovedsak av fristasjonsmidler fra de tilknyttede institusjonene. Det er direkte økonomiske bidrag til Velferdstinget fra institusjonene, og kan også være i form av lokaler (UiO stiller kontorlokaler til disposisjon). Velferdstinget får også budsjettmidler gjennom studentsamskipnaden fra semesteravgiften som studentene betaler inn. Hovedutgiftene til Velferdstinget er lønn.

3. Om studentsamskipnader

3.1. Formål

En studentsamskipnad tar seg av studentenes velferdsbehov ved høyere utdanningsinstitusjoner i Norge. Studentsamskipnaden står for organiseringen av velferdstilbudet for studentene ved å tilby tjenester som boliger, spisesteder, helsetjeneste, idrett, barnehager osv. Samskipnadene er regulert i Lov om studentsamskipnader av 2007 (heretter studentsamskipnadsloven), hvor § 3 første og annet ledd regulerer samskipnadens oppgaver.

§ 3. Studentsamskipnadens oppgaver og organisering

En studentsamskipnad har til oppgave å ta seg av studentenes velferdsbehov ved det enkelte lærested.

En studentsamskipnad skal tilby tjenester til studenter. I begrenset omfang kan en studentsamskipnad også tilby tjenester til andre enn studenter. Denne aktiviteten skal holdes regnskapsmessig atskilt fra studentsamskipnadens øvrige virksomhet. Inntekter fra denne aktiviteten skal dekke ekstraomkostningene aktiviteten innebærer, herunder en rimelig andel av felleskostnadene. Departementet kan fastsette nærmere regler i forskrift.

En utdypning av § 3 om samskipnadens oppgaver er gitt i lovens forskrift (forskrift om studentsamskipnader) § 8.

§ 8. Studentvelferdstjenester

Studentvelferdstjenester er velferdstjenester til studenter hvor formålet er å støtte opp om de særskilte behov studentene har i kraft av sin livssituasjon som studenter.

Studentvelferdstjenester er tjenester til studenter innen kantine, bolig, trening, helse- og sosialtjenester, rådgivning, studentsosiale, -demokratiske, -faglige og -kulturelle tiltak, barnehageplasser til barn av studenter og salg av studielitteratur til studenter.

Studentvelferdstjenester skal være åpne for alle studenter innenfor studentsamskipnaden på forhåndsfastsatte vilkår. Det kan fastsettes i slike vilkår at enkelte konkrete studentgrupper av særlige grunner kan gis prioritet til enkelte tjenester.

Studentsamskipnadens studentvelferdstjenester kan bare tilbys til studenter. All annen aktivitet, overfor utdanningsinstitusjonen og dens ansatte, ansatte ved studentsamskipnaden, offentlige institusjoner som skoler og barnehager, ektefelle/ registrert partner/ samboer til student og andre, faller utenfor studentsamskipnadens studentvelferdstjenester og skal kategoriseres som tjenester til andre enn studenter.

Studentsamskipnadene skal tilpasse studentvelferdstilbudet etter de lokale studentenes ønsker og behov, samt øvrige lokale forutsetninger, som tilbudet på stedet for øvrig, inntektsgrunnlag for tjenestene og studentsamskipnadens økonomi.

Det er viktig å merke seg den definisjonsmessige avgrensningen av begrepet studentvelferdstjenester i forskriftens § 8 første ledd. Samskipnadene har ansvaret for studentenes velferdsbehov, mens det er institusjonene selv som har ansvaret for læringsmiljøet til studentene etter lov om universitetet og høyskoler.

3.2. Organisering

Studentsamskipnadene er organisert som egne rettssubjekt. Det er Kunnskapsdepartementet som beslutter om studentsamskipnader skal opprettes, legges ned eller slås sammen. For å utføre dele av virksomheten kan en studentsamskipnad stifte eller delta i selskap, slik som for

eksempel bokhandelen Akademika er organisert i Studentsamskipnaden i Oslo (SiO). Den første studentsamskipnaden var SiO, som ble opprettet ved egen lov i 1939.

Det følger av studentsamskipnadsloven § 4 at alle institusjoner som omfattes av universitets- og høyskoleloven skal være tilknyttet en studentsamskipnad. Det er departementet som avgjør hvilken studentsamskipnad den enkelt institusjon skal være tilknyttet. Det finnes i dag 25 studentsamskipnader ved lærestedene i Norge og Association of Norwegian Students Abroad (ANSA), som er studentsamskipnaden for norske studenter i utlandet. De 26 samskipnadene hadde i 2009 om lag 200 000 medlemmer, men varierer veldig i størrelse når det gjelder tallet på utdanningsinstitusjoner, tallet på student, ansatte, omsetning og graden av drift/tjenester som er rettet mot andre enn studenter.

3.3. Ledelse

Ledelsesformen i samskipnadene er hjemlet i studentsamskipnadsloven §6.

§ 6. Studentsamskipnadens ledelse – styret

En studentsamskipnad skal ha et styre, som er studentsamskipnadens øverste myndighet. Styret representerer studentsamskipnaden utad og har ansvaret for at studentsamskipnaden blir forvaltet tilfredsstillende.

Studentene skal være representert i styret. Dersom de ønsker det, kan studentene velge å ha flertall av stemmene i styret.

Utdanningsinstitusjonen skal være representert i styret. Dersom flere utdanningsinstitusjoner er tilknyttet samme studentsamskipnad, velges en eller flere felles representanter fra utdanningsinstitusjonene. Forvaltningsloven § 6 første ledd bokstav e gjelder ikke for utdanningsinstitusjonens representanter i studentsamskipnadens styre når utdanningsinstitusjonens organer behandler saker som angår studentsamskipnaden.

Aksjeloven § 6-4 om de ansattes styrerepresentasjon gjelder tilsvarende for studentsamskipnader.

Daglig leder i studentsamskipnaden er styrets sekretær og har tale- og forslagsrett i styret. Daglig leder kan ikke være medlem av styret.

For styret og daglig leder i en studentsamskipnad gjelder reglene i aksjeloven §§ 6-1 til 6-34 så langt de passer. Dersom de ordinære regler om styreansvar, konkurs osv. skulle tilsi at oppbud skal begjæres, er dette styrets og styremedlemmenes ansvar, jf. aksjeloven § 6-18.

Departementet fastsetter nærmere regler om styret, styremedlemmer og om vedtekter for studentsamskipnaden i forskrift.

Etter første ledd skal studentsamskipnadsloven ha et styret som er samskipnadens øverste myndighet. Studentene skal være representert i styret og kan ha flertallet av stemmene om de ønsker det. Dette er et sentralt prinsipp for studentsamskipnadene. Studentene skal selv kunne bestemme over de midlene som innbetales gjennom semesteravgiften. I tillegg til studentene skal utdanningsinstitusjonene tilknyttet samskipnaden være representert i styret og ansatte etter samme regler som for aksjeselskaper etter aksjelovens kapittel 6 om selskapets ledelse.

Utdypende regler om studentsamskipnadens ledelse er regulert i forskriftens kapittel 2, der §§ 2, 3 og 6 er spesielt viktig for Velferdstinget.

§ 2. Studentsamskipnadens styre

Studentsamskipnaden skal ha et styre på minst 5 medlemmer.

Studentene fatter vedtak om styrets sammensetning og størrelse på den måten § 3 angir og innenfor de rammer studentsamskipnadsloven § 6 og denne forskrift § 2 til § 5 gir. Studentsamskipnadens styre, de tilknyttede utdanningsinstitusjoners styre og de ansatte i studentsamskipnaden skal gis anledning til å uttale seg før slikt vedtak fattes. Studentene kan bare fatte vedtak om endringer i styrets sammensetning og størrelse i forbindelse med valg.

Studentene kan på den måten § 3 angir, bestemme at de skal ha flertallet av stemmene i styret og velge hvem av studentenes styremedlemmer som skal være styreleder. Hvis studentene ikke har valgt styreleder, gjør styret selv dette. Styret velger selv nestleder.

Styremedlem tjenestegjør normalt i to år, og kan gjenvelges/ gjenoppnevnes. Det kan fastsettes kortere tjenestetid. Et styremedlem blir stående til nytt styremedlem er valgt, selv om tjenestetiden er utløpt.

Styret tilsetter daglig leder.

Det følger av andre ledd at det er studentene selv som vedtar styresammensetningen, men innenfor begrensningene redegjort for i studentsamskipnadsloven § 6 med krav om representasjon fra utdanningsinstitusjonene og ansatte. Etter tredje ledd har Velferdstinget valget om de selv ønsker å velge leder av styret eller om styret selv skal konstituere leder. Fjerde ledd redegjør for valgperioden, der to år er den vanlige regelen. I forskriften § 3 finner vi reglene om valg av studentrepresentantene:

§ 3. Valg av studentenes styremedlemmer

Studentene velger styremedlemmer gjennom sitt studentorgan, opprettet i medhold av lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 4-1 .

I de tilfeller slikt studentorgan ikke er opprettet, velger studentene ved urnevalg styremedlemmer til studentsamskipnadens styre. Stemmerett har studenter som har betalt semesteravgift.

Ved studentsamskipnader med flere tilknyttede utdanningsinstitusjoner kan studentene opprette et felles organ som velger styremedlemmer til studentsamskipnadens styre.

Studentene kan velge et styremedlem som ikke selv er student.

Det er §§ 3 og 6 som direkte regulerer Velferdstinget sin myndighet i forhold til studentsamskipnaden. Er det kun ett lærested tilknyttet samskipnaden skjer valget av styremedlemmer etter første ledd i studentorganet ved lærestedet. Et eksempel er hvis Universitetet i Oslo hadde vært eneste lærested tilknyttet Studentsamskipnaden i Oslo ville valget av studentstyrerepresentanter skjedd i studentparlamentet på universitetet. Universitets- og høyskolelovens § 4-1 gir studentene rett til å opprette et organ, men ikke plikt. Derav er det en subsidiær regel i forskriftens § 3 annet ledd.

Tredje ledd omhandler Velferdstinget. Når flere læresteder er tilknyttet samskipnaden kan studentene opprette et felles organ slik som Velferdstinget. Formen på dette organet er ikke regulert, og er derfor basert på en enighet mellom studentorganene ved de ulike lærestedene i samskipnaden. Fellesorganet har ikke loveregulerte oppgaver utover denne bestemmelsen, men velger selv omfanget og organiseringen av andre arbeidsoppgaver.

§ 6. Tilbaketreden og avsetting av styremedlemmer før tjenestetiden opphører

Et styremedlem har rett til å tre tilbake før tjenestetiden er ute dersom særlig grunn foreligger. Styret og den som har valgt/ oppnevnt styremedlemmet skal gis rimelig forhåndsvarsel.

Utdanningsinstitusjonenes styremedlemmer kan avsettes av den som har oppnevnt styremedlemmet.

Studentenes styremedlemmer kan avsettes etter tilsvarende prosedyre som i § 3 . For slikt vedtak kreves 2/3 flertall. Studentorganet kan fastsette krav til større flertall.

Bestemmelsen om avsettelse av studentstyrerepresentanter etter forskriftens § 6 tredje ledd tilsier at studentorganet har en kontroll- og styringsfunksjon i forhold til sine egne styrerepresentanter og da hele samskipnadens virksomhetsområde. Her vil det som i alle tillitsvalgtssystemer være en balanse mellom tilliten gitt som valgt representant, omfanget og detaljgraden av styringssignalene som blir gitt og det selvstendige ansvaret som følger av å være styremedlem i en virksomhet. Styrerepresentanter i samskipnader har for eksempel som i andre selskaper et personlig økonomisk ansvar, jf. studentsamskipnadsloven § 9.

3.4. Finansiering

Studentsamskipnadens velferdstilbud finansieres gjennom semesteravgiften, direkte statsstøtte og støtte fra utdanningsinstitusjonene. Overskuddet fra samskipnadens forretningsdrift tilbakeføres til driften og utbygging av nye eller eksisterende velferdstilbud. Studentsamskipnadene hadde i 2009 samlede driftsinntekter på 2,4 milliarder kroner og bokførte egenandeler på vel 8 milliarder kroner.

Særskilt om semesteravgiften

Ordningen med semesteravgift er hjemlet i studentsamskipnadslovens § 10 og er en helt sentral finansieringsordning i forhold til de konkrete velferdstilbudene som tilbys studentene.

§ 10. Semesteravgift

Alle studenter skal betale en semesteravgift til studentsamskipnaden. En student kan ikke tilpliktes å betale semesteravgift til mer enn én studentsamskipnad for samme tidsrom.

Den som ikke betaler semesteravgiften, får ikke adgang til eksamen ved utdanningsinstitusjonen.

Styret fastsetter hvor stor semesteravgiften skal være. Alle vedtak som vedrører fastsettelse og økning av semesteravgiften skal godkjennes av departementet.

Sammen med semesteravgiften kan det kreves inn bidrag til studentbasert internasjonalt hjelpearbeid. Bidrag til studentbasert internasjonalt hjelpearbeid skal være frivillig.

Vedkommende utdanningsinstitusjon har ansvar for å kreve inn semesteravgift og bidrag til studentbasert internasjonalt hjelpearbeid etter forskrift gitt av departementet. Dersom studentene ikke gis adgang til å reservere seg mot innbetaling av bidrag til internasjonalt hjelpearbeid i forbindelse med innbetalingen, skal de kunne kreve refusjon i ettertid.

Departementet fastsetter nærmere regler om betaling og innkreving samt fritak fra krav om betaling av semesteravgift i forskrift.

Merk andre ledd om at det er styret som fastsetter semesteravgiften, men at vedtaket må godkjennes av departementet. Ønsker Velferdstinget å øke semesteravgiften må det altså gjøres vedtak i Velferdstinget om en økning som oversendes styret i samskipnaden. Et eventuelt vedtak der må så godkjennes av departementet. Utdypende regler om semesteravgiften er fastsatt i forskriftens kapittel 7, der § 15 første ledd uttrykkelig sier at formålet med semesteravgiften er å dekke utgifter som knytter seg til studentenes velferdsbehov ved det enkelte lærested.

Særskilt om utdanningsinstitusjonenes bidrag og fri stasjon

I studentsamskipnadslovens § 5 om utdanningsinstitusjonenes ansvar for studentenes velferd er det i tredje til femte ledd egne regler om institusjonenes støtte til samskipnadene i form av lokaler og utstyr.

§ 5. Utdanningsinstitusjonens ansvar for studentenes velferd

[...]

Utdanningsinstitusjonen har plikt til å stille egnede lokaler til rådighet for studentsamskipnaden (« fri stasjon »).

Utdanningsinstitusjonen kan også stille egnede lokaler til rådighet til studentrettede tiltak som drives i regi av andre enn studentsamskipnaden, dersom det vil komme studentsamskipnaden og studentvelferden på stedet til gode.

Departementet fastsetter forskrift med nærmere regler om utdanningsinstitusjonenes ansvar for studentvelferden, om « fri stasjon » og om samarbeidet med studentsamskipnaden.

Støtten fra institusjonene til samskipnadene skjer altså i hovedsak gjennom å stille lokaler til disposisjon. Begrepet ”fri stasjon” er viktig å merke seg og er nærmere beskrevet i de utdypende reglene i forskriftens kapittel 5. Forskriftens § 11 første og annet ledd lyder:

§ 11. Fri stasjon

Fri stasjon innebærer at utdanningsinstitusjonen stiller egnede lokaler/ arealer med nødvendig basisutstyr til rådighet for studentsamskipnadens studentvelferdsvirksomhet ved institusjonen. Det kan etter avtale med studentsamskipnaden stilles egnede lokaler til rådighet til studentrettede tiltak som drives i regi av andre enn studentsamskipnaden, dersom det kommer studentvelferden på stedet til gode.

Fri stasjon er en form for offentlig støtte til studentvelferd, og bruken av det må innrettes slik at det bare kommer studentene til gode.

[...]

Omfanget og hvilke lokaler som skal stilles til disposisjon skal fremgå i en skriftlig avtale om fri stasjon mellom hver enkelt institusjon og samskipnaden som skal reforhandles minimum hvert femte år, jf. § 13. Utdanningsinstitusjonen og samskipnaden skal søke om å komme til enighet i avtalen, men det er utdanningsinstitusjonen som har den endelige myndigheten.

4. Om den nye Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus (SiO)

4.1. Formål

Den 25. januar 2010 leverte Studentsamskipnaden i Oslo (SiO) og Oslo- og Akershushøgskolenes studentsamskipnad (OAS) en søknad om sammenslåing av de to samskipnadene til én fra 1. januar 2011. Etter studentsamskipnadsloven er det departementet som gjøre vedtak om en slik sammenslåing.

Hovedmålet med å søke sammenslåing har vært et ønske om et samlet, likt og best mulig velferdstilbud til studentene i Oslo. Det er mange studentsamskipnader i Norge, men Oslo er det eneste stedet der to samskipnader opererer innenfor det samme geografiske området. Det har også vært et mål å samle studentenes stemme overfor offentlige myndigheter, med i alt nesten 60 000 studenter, under samme paraply.

Mulighetene for rasjonaliseringseffekter gjennom utnytting av stordriftsfordeler har vært et viktig argument for sammenslåing. Sammenslåinger for å stå bedre rustet i konkurransen om kompetanse og for å utnytte knappe ressurser skjer også ellers i samfunnet, for eksempel blant utdanningsinstitusjoner og nasjonale studentorganisasjoner. Ved en bedre ressursutnyttelse har målet vært å kunne yte bedre tjenester til studentene.

I vedtaket om ønsket om sammenslåing la Velferdstinget og Studentparlamentet på HiO følgende premisser til grunn av for arbeidet med å planlegge en mulig sammenslåing:

- Tilbudene for alle studenter må som et minimum opprettholdes på dagens nivå.
- Tilbudene skal ikke bli vesentlig dyrere for studentene som følge av en sammenslåing.
- Det skal være sterkt fokus for å bevare og tilpasse brukerstyringen tilsvarende minst dagens nivå.
- Det må tilrettelegges for individuelle tilpasninger ved de ulike lærestedene. Basistilbudet fra samskipnaden skal inkludere bolig, barnehage, spisesteder og fysisk og psykisk helse

Den nye samskipnaden skal i utgangspunktet drive med det samme omfanget av velferdstilbud som de to samskipnadene har gjort hver for seg. Organiseringen kan bli noe annerledes, men bolig, spisesteder, idrett, helse (inkludert psykisk helse og tannhelse) og barnehager skal være en del av tilbudet.

4.2. Prosessen

Initiativet til prosessen kom fra studentene i 2007. SiO og OAS startet våren 2008 samtaler om en mulig sammenslåing med utgangspunkt i vedtak i Velferdstinget og i SiOs hovedstyre om at ”Studentene er best tjent med én samskipnad i Oslo”. Det ble deretter vært fattet vedtak i Studentparlamentet på Høgskolen i Oslo (HiO) og i OAS sitt styre om å arbeide videre med utredning av og klargjøring for en mulig sammenslåing.

Arbeidet frem til beslutning om å søke sammenslåing var delt i to hovedfaser; en kartleggingsfase juni-november 2008 der eksisterende tjenestetilbud i de to samskipnadene ble kartlagt, og en utredningsfase desember 2008 til desember 2009 der innhold i og organisering av en felles sammenslått samskipnad ble beskrevet, og grunnlag for styrebehandling ble utarbeidet. Beslutningsgrunnlaget er basert på felles interne utredninger og høringsuttalelser fra medlemsinstitusjoner, studentdemokratier og ansatte.

I henholdsvis november og desember 2009 ble det fattet endelige vedtak i samskipnadenes hovedstyrer om at en sammenslåing var ønskelig, og at det skulle søkes til Kunnskapsdepartementet om dette. Arbeidet mot en sammenslåing har vært ledet av en felles styringsgruppe bestående av de to samskipnadenes styreledere, begge studentrepresentanter, og de to administrerende direktørene.

Per november 2010 har ikke Kunnskapdepartementet gitt svar på søknaden fra SiO og OAS. Ministeren sendte i mai et midlertidig positivt svar, men viste da til at spørsmålet om dokumentavgift måtte avklares først. Problemet har vært at det i forbindelse med skifte av eier på eiendom og bygg som hovedregel skal betales avgift til statskassen ved tinglysing av dokumenter (dokumentavgift), jf. lov om dokumentavgift kapittel 2. For sammenslåing av to samskipnader med så store eiendomsmasser som SiO og OAS (primært i form av studentboliger), ville dette medført et svært stort beløp i dokumentavgift.

Verken de to samskipnadene eller departementet har ment at denne dokumentavgiften skal betales og har derfor ønsket at sammenslåinger av samskipnadene skal bygge på kontinuitetsbetraktninger som innebærer at det ikke betales dokumentavgift. Skal sammenslåingen skje etter prinsippene om kontinuitet må det ha rettslig grunnlag, noe som ikke er tilfellet i dagens studentsamskipnadslov. Det har derfor vært nødvendig å foreta en generell lovendring som er ventet at blir ferdigbehandlet i Stortinget i desember 2010 og at målet om sammenslåing 1. januar 2011 kan realiseres. Kunnskapsdepartementet kan gi endelig svar på søknaden så fort lovendringen er vedtatt i Stortinget.

4.3. Om SiO og OAS

Studentsamskipnaden i Oslo (SiO) og Oslo- og Akershushøgskolenes studentsamskipnad (OAS) har vært organisert noe forskjellig i forhold til tjenester, ledelse og administrasjon. Det nye Velferdstinget skal forholde seg til en ny samskipnad, men nedenfor er det gitt en presentasjon og sammenlikning av de to samskipnadene.

Tilknyttede institusjoner og studenter

SiO har hatt 9 tilknyttede utdanningsinstitusjoner med cirka 37 000 studenter. De ni er:

- Universitetet i Oslo (UiO)
- Handelshøyskolen BI i Oslo
- Norges Idrettshøgskole
- Norges Veterinærhøgskole
- Kunsthøgskolen i Oslo
- Norges Musikkhøgskole
- Det teologiske menighetsfakultet
- Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo
- Akupunkthøgskolen i Oslo

OAS har hatt 15 utdanningsinstitusjoner med cirka 20 000 studenter. De 15 er:

- Høgskolen i Oslo
- Høgskolen i Akershus
- Barratt Due Musikk institutt
- Den Norske Balletthøgskole
- Den Norske Eurytmihøgskole
- Høgskolen i Staffeldtsgate

- Høyskolen Diakonova
- Norges Informasjonsteknologiske høyskole
- Politi høyskolen
- Rudolf Steiner høyskolen
- Markedshøyskolen
- Norsk Gestaltinstitutt
- Lovisenberg diakonale høyskole
- Høyskolen for ledelse og teologi
- Folkeuniversitetet

Økonomi

I 2009 hadde SiO en omsetning på cirka 800 millioner kroner, mens OAS hadde cirka 175 millioner kroner i omsetning. Regnskapet for samme år viser et resultat på 13,7 millioner for SiO og 7,5 millioner for OAS. OAS hadde i 2009 123 ansatte, mens SiO hadde 677.

Semesteravgiften er forskjellig for de to samskipnadene. I OAS er semesteravgiften på 380 kroner, mens den for SiO er 410 kroner.

Mer detaljerte regnskapstall finne i årsrapportene for hver av samskipnadene.

Ledelse og administrasjon

I SiO har det vært et hovedstyre bestående av 8 medlemmer der leder og tre medlemmer har vært studentrepresentanter, to har vært representanter for utdanningsinstitusjonene og to har vært ansatterepresentanter. Leder har hatt dobbeltstemme ved stemmelikhet slik at studentene har hatt flertall i styret. Studentstyrerepresentantene har vært valgt av Velferdstinget for to år av gangen. Det har vært valgt to nye styrerepresentanter hvert år med to som sitter over fra året før. Velferdstinget har vært satt sammen av lærestedene i samskipnaden etter egne vedtatte regler.

SiO har vært organisert med et hovedstyre øverst og en administrerende direktør med tilhørende konsernstab. Det har så vært tre divisjoner for å ta seg av de ulike delene av samskipnadens oppgaver:

- *Velferdsdivisjonen* har stått for allmennhelsetjeneste, psykolog-, psykiatri- og sosialrådgivningstjeneste, tannhelsetjeneste, karrieresenter, barnehager, idrettstilbud og støtte til kulturaktiviteter.
- *Studentboligene* har hatt ansvar for utleie, forvaltning og drift av SiOs ca 6000 boenheter i nærheten av studiestedene i Oslo, mens SiO Eiendom har ansvar for byggeprosjekter og vedlikehold av eksisterende bygningsmasse.
- *Forretningsdivisjonen* har bestått av holdingselskapet SiO Forretning AS. Heleide datterselskaper er Studentkafene AS som har serveringssteder og cateringvirksomhet i Oslo, Collegium Novum AS som driver utleie av hybler, leiligheter og næringslokaler på det private utleiemarkedet i Oslo, og Akademika AS, som driver bokhandel- og forlagsvirksomhet i og utenfor Oslo. Forlaget Unipub AS er fusjonert inn i morselskapet Akademika AS med virkning fra 1.1.2009. SiO har aksjer Chateau Neuf Servering AS. Aksjene er ikke utbytteberettiget.

I SiO har det også vært delstyre innenfor enkelte divisjoner i konsernet. Det har vært et eget styre for studentboligene som har vært ansvarlig for å følge opp driften av SiOs boligmasse. Det har også vært et eget styre for studentkafene som har vært ansvarlig for å følge opp

driften av de cirka 40 servetingsstedene i SiO. I tillegg har det vært egne styrer i underselskaper i SiO hvor studentene har vært representert. Det har vært for Akadmika og Collegium Novum.

I OAS har det vært et styre bestående av ti medlemmer der leder og fire medlemmer har vært studentrepresentanter, tre har vært ansattrepresentanter og to har vært representanter for utdanningsinstitusjonene. Leder har hatt dobbeltstemme ved stemmelikhet slik at studentene har hatt flertall i styret. Studentstyrerepresentantene (leder ved særskilt valg) har vært valgt av Studenttinget for ett år av gangen. Valgordningen er regulert slik at det alltid er to studentstyrerepresentanter fra HiO, en fra HiAk og to fra de øvrige høyskolene. Studenttinget har vært satt sammen av lærestedene i samskipnaden etter egne regler.

OAS har vært organisert med et styre øverst og en direktør med tilhørende administrasjon/stab. De ulike oppgavene i samskipnaden har så vært ivaretatt gjennom fire avdelinger (velferd, bolig, eiendom og spisesteder) og tre underselskaper organisert som aksjeselskaper (Urban Boligutleie AS, Penelope Boligutleie AS og Oasen Spiserier AS).

Velferdstilbud

De to samskipnadene har i stor grad hatt ordninger for de samme velferdstilbudene, men de har vært organisert litt forskjellig. SiO har hatt flere egenorganiserte tilbud, mens OAS har hatt større åpning for valgfrihet gjennom å for eksempel inngå rimelige avtaler med private aktører eller refundere utgifter.

I forhold til spisesteder har begge samskipnadene hatt egne spisesteder, men SiO har hatt betydelige flere. Det er primært på grunn av et høyere studenttall og det er naturligvis da gjennomgående for alle velferdstilbudene. Begge samskipnadene har hatt studentboliger, der SiO hadde 5993 studentboliger i 2009, mens OAS hadde 1441. Det samme gjelder barnehage med 630 plasser i SiO i 2009 og 123 i OAS. Når det gjelder studentbokhandel har begge samskipnadene også hatt det, men Akademika, som er bokhandelen i SiO, har også hatt utsalgsteder ved læresteder utenfor samskipnaden. Til slutt har også begge samskipnadene hatt egne former for psykolog- og rådgivertjeneste som studentene kan oppsøke.

Øvrige velferdstilbud har vært organisert noe mer forskjellig i de to samskipnadene. I forhold til idrett har SiO hatt fire egne treningssentere, mens OAS har hatt avtaler med et varierende antall treningssentere og bad der studentene kan inngå rimelige avtaler om trening. Når det kommer til lege og tannlege har OAS hatt en refusjonsordning, der studentene kan søke om refusjon for både lege, tannlege m.m. innenfor noen gitte begrensninger. SiO har hatt eget lege- og tannlegesenter hvor kun kostnaden for konsultasjon med fastlege refunderes og tannlegebehandling utføres til kostpris.

4.4. Organisering og tilbud i ny studentsamskipnad

Det er en del som er uavklart i forhold til velferdstilbudene i den nye samskipnaden og som må løses når organisasjonen endelig er på plass. Det gjelder også hvordan administrasjon og tjenestetilbudene skal struktureres og inndeles. Forutsetningene redgjort for under punkt én om formål vil være ledende i forhold til utformingen av tilbudene og organiseringen. Velferdstinget vil ha en sentral rolle i forhold til å gi signaler om hvilke modeller som skal velges for tilbudene, spesielt der SiO og OAS har hatt ulik organisering.

Tilknyttede institusjoner og studenter

Den nye samskipnaden vil ha 24 tilknyttede institusjoner med nesten 60 000 studenter som det er gitt en oversikt over under punkt tre om SiO og OAS.

Økonomi

Det er vanskelig å anslå konkrete tall i forhold til de store størrelsene i økonomien for den nye samskipnaden. Det vil være rundt 800 ansatte og nærme seg en omsetning på 1 milliard kroner.

Semesteravgiften i den nye samskipnaden vil fra begynnelsen av ligge på 410 kroner for alle institusjonene. En eventuell endring i avgiften vil være en politisk diskusjon hvor Velferdstinget vil ha stor tyngde ved et eventuelt vedtak.

Ledelse

Hovedstyret i den nye samskipnaden vil ha ti medlemmer, der leder og fire styremedlemmer er studentrepresentanter, tre er representanter fra utdanningsinstitusjonene og to er ansattrepresentanter. De fem studentrepresentantene vil velges av Velferdstinget der to og tre styremedlemmer velges annenhvert år for to år av gangen.

I forhold til organisering av understyrer og styrer for underliggende selskaper er ikke dette helt avgjort. Det er avklart Penelope vil fusjoneres inn i Akademika og Collegium Novum vil fusjoneres inn i Urban Boligutleie.

5. Ting å tenke på i møte

Utdrag fra Håndbok for studenttillitsvalgte etter tillitelse fra Studentparlamentet i Oslo.

Det er ofte lønnsomt å reflektere over sin oppførsel på møtene. Kroppsspråket kan ha avgjørende betydning for hvordan ditt budskap blir mottatt i forsamlingen, og kommunikasjonslinjene er ikke alltid like støyfrie. Enkelte feller innen kommunikasjon og saksfremstilling kan unngås med relativt enkle metoder, og det finnes skrevne og uskrevne kjøreregler som det er greit å vite om.

5.1. Kommunikasjon og saksfremstilling

Debatter kan være spennende, så ikke nøl med å hive deg med. Når du tar ordet er det tre regler som man gjør klokt i å følge:

- Vær saklig
- Skill *alltid* mellom person og sak
- Vis respekt og vær høflig

For å beholde den daglige trivsel og din egen helse er det viktig at du skiller mellom person og sak. Ingenting er bedre enn å kunne diskutere heftig med andre deltagere på møtet, for etterpå å ha en hyggelig samtale i pausen. På denne måten blir du bedre kjent med dine motstandere, og neste gang dere møtes er viljen til å bli enige større.

Dessverre vil du alltid erfare deltagere som bryter disse reglene. Overtrampene kan være mer eller mindre alvorlige, og er de rettet mot deg bør du ikke følge opp og svare i samme sjargong. Ta ordet og gjør personen oppmerksom på hans oppførsel på en høflig og bestemt måte. Det viser de andre møtemedlemmene at du er din oppførsel bevisst, og du setter deg i respekt til en senere anledning.

For at du lettere skal kunne argumentere mot dine motstandere bør du forsøke å sette deg inn i deres tankegang og finne bakgrunnen til deres holdninger. Det hele handler om å kommunisere med mennesker, og derfor skal du være på vakt for noen elementer som kan forstyrre meddelelsen. Vær alltid oppmerksom på mulige kulturforskjeller og fordommer hos motparten, å ta hensyn til disse når du ordlegger deg. Et klassisk eksempel er den gamle og konservative professoren mot den unge og dynamiske studenten.

Du kan også bli lurt av skinnuenigheter hos motstanderen. Tenk gjennom en ekstra gang om uenigheten er reell og utsagnet fra motparten ikke bare er en annen måte å uttrykke din egen holdning på.

Hersketeknikker er dessverre noe du kan bli utsatt for. Hersteknikker er både tydelige og mindre synlige. Om du bevisst blir oversett i møtet, uttalelser som "lille du" og spørsmål som ikke blir besvart er alle former for hersketeknikk, og skal ikke aksepteres. Om du ikke får svar på spørsmål på svaret ditt, still det igjen og påpek at du ikke fikk svar. Det finnes ingen dumme spørsmål (bare dumme svar ☺).

5.2. Triks til egen saksfremstilling

I tilfeller der du selv skal fremlegge en sak på et møte, eller du ønsker å komme med egne forslag til saken som behandles, gjør du lurt i å notere på et ark hva det er du skal si. Da

slipper du å falle ut underveis og du får strukturert tankene dine så andre lettere kan forstå ditt budskap.

Følgende stikkord kan være greie å ha i bakhodet når saken skal fremstilles:

- Redelighet
- Argumenters relevans og saklighet
- Kildekritikk
- Refleksjon
- Snakk til forsamlingen

Vær alltid ærlig overfor saken du fremlegger og dine motstandere i salen. Forsøk ikke å skjule viktige momenter, men bruk dem til din egen fordel. Argumentene dine må kunne knyttes til saken, og hvis mulig bør de bygge på reelle opplysninger om tingenes tilstand. Henvi gjerne direkte til kilder når du begrunner argumentene. Neppe noe er mer kraftfullt enn henvisninger til faktaopplysninger når det gjelder å få gehør for sitt forslag. Vis imidlertid kritisk sans ovenfor kildene og ta ikke alt for god fisk!

Studenter blir ofte beskyldt for og kun fremme sine egne interesser uten hensyn til andres problemer. Enkleste motangrepet til en slik holdning er alltid å være reflektert i saksfremstillingen og forsøke å sette saken i perspektiver.

Snakk så alle hører hva du sier, og henvend deg til alle møtedeltakerne og ikke bare til dem du mener betyr noe. Tenk gjennom måten du sitter på og hvordan du er plassert i forhold til de andre møtedeltakerne. Ditt kroppsspråk har betydning for hvordan ditt budskap blir mottatt.

Hvordan du tiltaler i et møte har en faktisk betydning. Selv om tiltale etter tittel og etternavn ofte er uvant i det norske språket, kan det i det akademiske miljøet (og i det offentlige generelt) være nyttig. Mange professorer vil gjerne tiltales riktig, og det gjør at du fremstår mer profesjonell og blir behandlet deretter.

Som du ser finns det noen feller, men det som betyr noe er at du bruker den psykologiske teft du sitter inne med og hopper i det. Ingen lærdom er bedre enn praktisering, og etter hvert vil du finne dine egne teknikker til bruk i større og mindre organer.

6. X antall tips på veien

Utdrag fra Håndbok for studenttillitsvalgte etter tillitelse fra Studentparlamentet i Oslo.

Nedenfor finner du en punktvis liste over ideer og tips som kan være gode å følge. Listen omtaler mer generelle så vel som råd rettet spesielt mot medlemmer av studentorganer og studenttillitsvalgte. Benytt deg av dem du mener passer for deg og la resten ligge. Kanskje har du gjort deg egne erfaringer, som er vel så bra som rådene nedenfor.

Tidligere studenttillitsvalgte og medlemmer av studentorganer har som regel mye kunnskap du kan dra nytte av. De kan gi deg bakgrunnsinformasjon om saker de selv arbeidet med og komme med råd som strekker seg langt utover denne boken. Studenttillitsvalgte velges kun for ett år av gangen og kjennskap til tidligere arbeid er viktig for å sikre fremgang og fornyelse.

Informasjon ut til dine medstudenter om studenttillitsverv arbeid kan være med på å øke interessen for studentsaker og skape engasjement.. Enkelte kan gå i fellen å miste kontakten med studiemiljøet for å leve i sin egen verden av møter og byråkrati, i stedet for å gjøre det allment kjent om hva han eller hun driver med. Uten forbindelse med vanlige studenter risikerer man å miste impulser fra miljøet en representerer og problemer studentene sliter med i hverdagen.

Sjeldent finnes det problemstillinger som ikke har vært oppe til diskusjon før. Studenttillitsvalgte spiller en spesiell rolle da de ofte er historieløse, i motsetning til professorene som kanskje har arbeidet halve livet ved institusjonen. I styrer og råd kan studentene betraktes som eksterne representanter, mens professorene er bundet av interne holdninger ved fagmiljøene og personlige intriger fra tidligere saker. Studentene kan derfor tillate seg å komme med uttalelser og forslag uten tanke på professorveldet og således bringe nye avgjørende momenter inn i debatten.

Styringsdokumenter, som strategiplaner og handlingsplaner, er viktige. Slike planer inneholder ofte mange fine ord, men de legger faktisk føringer for en rekke tiltak og mål avdelingen ønsker å nå i løpet av planperioden. Planene må kort sagt følges opp og det at studentenes interesser er inkludert i disse planene er viktig. Kjennskap til allerede eksisterende styringsdokumentene er nyttige for å forstå de vedtak som fattes.

Kontroller dine rettigheter og tro ikke at den enes ord er lov!

Saksdokumenter som anses mindre essensielle, sendes ofte ikke ut til utvalgets representanter. I noen situasjoner kan det allikevel være ønskelig å sette seg dypere inn i sakskomplekset, og medlemmer av et råd eller styre har som regel rett til innsyn i alle papirer som angår saken. Enkeltpersoner i den aktuelle administrasjonen kan være tilbakeholden mot å gi ut notatene, men et nei fra det ene stedet betyr ikke nødvendigvis et nei fra det andre.

Faktakunnskap, dokumenter, sakspapirer og utredninger kan gi deg bakgrunnskunnskap som er god ballast når debattene raser, og professorene er sjelden bedre forberedt enn studentene. Ha som mål å være mer forberedt enn de andre. Sett deg inn i papirene, snakk med venner og kjente og se etter andre relevante kilder. Det å ha et informasjonsovertak gir deg gjennomslagskraft.

Et organ er alltid styrt av statutter, vedtekter eller lover og regler som du bør få fatt i og gjøre deg kjent med. Disse gir deg større grunnlag for å forstå organets plass i hierarkiet og hvilken beslutningsmyndighet det er tildelt.

På møter og i forsamlinger er studentene like fullverdige medlemmer som andre, og kvi ikke for å spørre når det er ting du ikke forstår. Professorene er ofte mere engstelige for å stille "tåpelige" spørsmål, mens studentene er frigjort for slike bånd og blir tilgitt sin uvitenhet. Overdriv imidlertid ikke, da skaper du bare irritasjon.

7. Oversikt over ord, begreper og forkortelser

7.1. Dokumenter og papirer

Her følger en oversikt over dokumenter og papirer som Velferdstinget har. Flere av dokumentene har delvis blitt endret og vil endres i det nye Velferdstinget.

Politiske dokument/ plattform- sier noe overordnet om hva vi mener og gjør på forskjellige områder. I velferdstinget har vi syv slike dokumenter:

- Politisk grunndokument
- Boligpolitisk dokument
- Idrettspolitisk dokument
- Kantinedokument
- Mediepolitisk dokument
- Dokument om kollektivtransport
- Studiefinansieringspolitisk dokument
- Helsepolitisk dokument
- Internasjonal plattform

Arbeidsprogram - Vedtas på velferdsseminaret i begynnelsen av hver periode og sier noe om hva Velferdstinget, og da særlig arbeidsutvalget, skal gjøre i året som kommer.

Dokumenter og høringer - Svar på henvendelser fra Studentsamskipnaden, Norsk Student Union, Oslo kommune og andre som ønsker å høre hva Velferdstinget mener i ulike saker.

Resolusjoner- enkeltmedlemmer, læresteder, fraksjoner kan fremme

Vedtekter- organisasjonens formålsparagraf og reglement. I vedtektene definerer en hva organisasjonen skal være og hvilken struktur den skal ha. Endringsforslag fremmes på et møte og behandles møtet etter.

Reglement- Regler for et styre eller et utvalg. Regler for saksgang, hvem som bestemmer hva, rutiner og lignende.

7.2. Ord og begreper

Her er en oversikt over mye brukte ord og begrep, blant annet begreper som brukes under møtegjennomføringen i Velferdstinget.

Allmøte: Møte for alle studenter på et lærested, ev. for alle i en fraksjon, organisasjon...

Akklamasjon: Når det kun finnes en kandidat til et verv klappes vedkommende inn.

Dagsorden: Det samme som sakliste. Det som bestemmer hvilke saker som skal behandles den dagen.

Delegat: Utnevnt representant til fra lærested, fraksjon eller annen gruppering til f.eks Velferdstinget.

Diskusjonssak: Sak der det ikke fattes vedtak, men saken skal diskuteres.

Dissens: Bemerkning fra en eller flere av dem som skal innstille (anbefale) i en sak om at de ikke er enige med flertallets anbefaling.

Fraksjon: er betegnelsen på de politiske grupperinger innenfor studentpolitikken. Et system som stort sett blir brukt ved de større lærestedene, som de ulike universitetene.

Forretningsorden: Regler for hvordan møtet skal gjennomføres.

Innlegg: En opplysning, mening eller vinkling til saken som er oppe på dagsorden.

Taletegn: En finger eller skiltet i været.

Innstilling: Forslag til endring (i for eksempel vedtektene).

Orienteringssak: Sak som verken skal diskuteres eller vedtas.

Preferansevalg: Valgordningen vi benytter oss av ved personvalg i Velferdstinget. Det er litt vanskelig å forklare her, så følg nøye med når ordstyrerbordet forklarer.

Redaksjonelle endringer: Endringer som går på ordlyd og språk, men som ikke endrer meningsinnholdet.

Red.kom: Redaksjonskomité: Gruppe som blir bestemt av Velferdstinget til å komme med anbefalinger for eller mot innkomne forslag. Redaksjonskomiteen har ansvar for å gjøre behandlingen av politiske dokumenter lettere ved å sortere og organisere voteringsorden.

Replik: Svar på innlegg (kortere taletid enn innlegg og skal være et motsvar/uenighet). Den som har hatt innlegget kan komme med en svarreplik etter at de andre har hatt sine replikker på ditt innlegg.

Saksopplysning: (evt. Tilleggsopplysning) Opplysning om sak som er eller har vært oppe til diskusjon. Må være objektiv og innholde kun relevant og riktig informasjon. En saksopplysning har taletegnet T, altså hendene i en T-formasjon. En saksopplysning blir prioritert fremfor andre på talelisten.

Suppleringsvalg: Ekstravalg som holdes for å fylle ledige plasser/verv.

Vedtakssak: Sak der det skal fattes et vedtak etter diskusjonen.

Voteringsorden: I hvilken rekkefølge forslag skal stemmes over (stemme = votere). Målet er at en skal ha mulighet til å stemme slik at en får frem sine preferanser (sine ønsker).

Motstridende forslag: Begge forslagene kan ikke vedtas.

Eks: Forslag 1 og 2 er

1) Velferdstinget er for flere studentboliger.

2) Velferdstinget er mot flere studentboliger.

Her vil forslagene settes opp mot hverandre, og man stemmer kun på ett. Ved å stemme på forslaget man er for stemmer man mot det andre forslaget. Når man har vinnerforslaget stemmer man over om man vil ha dette forslaget i det hele tatt ved å sette det opp mot gjeldende politikk.

Mer eller mindre ytterliggående forslag:

- 1) AU har ikke lov til å møte i Velferdstinget
 - 2) AU har ikke lov til å stemme i Velferdstinget
 - 3) AU har ikke lov til å møte eller stemme i Velferdstinget
- Da begynner man i ene enden (samme hvilken), og dersom 1 faller stemmer en over 2 og deretter over 3. Her stemmer en altså mot forslag 3 dersom en ønsker forslag 2, men dersom en ønsker 3 vil en trolig stemme for både forslag 3 og sekundert forslag 2. Dette er en av de tingene vi bruker

Supplerende forslag: Forslagene kan vedtas sammen, dersom en ønsker det. Dette er forslag som utdyper hverandre eller er rene tillegg. At de formelt kan vedtas sammen betyr ikke at ikke intensjonen kan endres ved at en gjør det. Voteres først over ”hovedforslag” (dersom det er tydelig hvilket som er det) og deretter over tillegg til dette.

Det er når som helst lov til å stoppe voteringen om en ikke skjønner hva som foregår, og få ordstyrerbordet til å forklare.

7.3. Forkortelser

Her er en oversikt over mye brukte forkortelser i Velferdstinget.

AHO	Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo
BI	Handelshøyskolen BI
BL	Blå liste: Fraksjon på UiO
DNS	Det Norske Studentersamfund
Fak.listene	Fakultetslistene: Fraksjon på UiO
HiO	Høgskolen i Oslo
HiAk	Høgskolen i Akerhus
ISU	International Students Union
KHiO	Kunsthøgskolen i Oslo
KK	Kontrollkomité
LMU	Læringsmiljøutvalg
MF	Det teologiske Menighetsfakultetet
NIH	Norges Idrettshøgskole
NITH	Norges Informasjonsteknologiske høgskole
NMH	Norges Musikkhøgskole
NSO	Norsk studentorganisasjon
NSU	Norsk Student Union
NVH	Norges Veterinærhøgskole
OAS	Oslo og Akershus høgskolenes Studentsamskipnad
PHS	Politihøgskolen

SAIH	Studentenes og Akademikernes Internasjonale Hjelpfond
SBIO	Studentforeningen ved BI i Oslo
SD	Sosialdemokratene: Fraksjon på UiO
SiO	Studentsamskipnaden i Oslo, kommende Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus
SP	Studentparlamentet
SR	Studentråd
StL	Studentenes Landsforbund
SU	Studentutvalg
UFO	Utvalg for Fremtidig Organisering
UiO	Universitetet i Oslo
VA	Venstrealliansen: Fraksjon på UiO
VT	Velferdstinget
VT-AU	Velferdstingets arbeidsutvalg